

Anläggningsforum

Trafikverket – Sveriges Byggindustrier, BI – Svenska Teknik&Designföretagen, STD

Verksamhetsplan 2017

Anläggningsforum – Verksamhetsplan 2017

1. Allmänt

Den svenska anläggningsbranschens aktörer bestående av beställare, konsulter och entreprenörer skapar gemensamt förutsättningar för en väl fungerande transportinfrastruktur. För att transportinfrastrukturen ska kunna vidmakthållas, uppgraderas och utvecklas behöver branschens aktörer samverka på ett bra sätt och ha förståelse för de krav som aktörerna har på varandra samt förutsättningarna för respektive aktör.

Produktivitetskommittén kom med sin slutrapport 2012, där man analyserade Trafikverkets agerande för att förbättra produktiviteten och innovationsgraden i Anläggningsbranschen, t.ex. genom ökad konkurrens. En av slutsatserna var att det krävs ett långsiktigt agerande från beställaren som ger:

- god framförhållning vad gäller planering och upphandling så att företagen kan utföra uppdragen på ett rationellt och kreativt sätt,
- ökad andel totalentreprenader och
- ett mer industriellt anläggningsbyggande.

Därför tog Trafikverket och Sveriges Byggindustrier 2014 initiativ till en branschsamverkan framförallt inom områdena produktivitet och arbetsmiljö och under 2015 blev även STD-företagen en del i detta samverkansprojekt. Syftet är att skapa förutsättningar för att branschen kommer att utvecklas i en positiv riktning och på sätt som tar hänsyn till de skilda aktörernas förutsättningar. Då vidmakthållande, uppgradering och utveckling av transportinfrastrukturen till stor del finansieras av skattemedel är det av stor vikt att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

2. Avsiktsförklaring

En Avsiktsförklaring för att samverka i utvecklingen av arbetet med vidmakthållande, uppgradering och utveckling av transportinfrastruktur, finns tecknad mellan parterna Trafikverket, Sveriges Byggindustrier och Svenska Teknik&Designföretagen 2016-11-10.

Ett syfte med Anläggningsforum är att den utveckling och förändring av arbetssätt, rutiner, och utveckling av respektive parts verksamhet samt ansvarsfördelning mellan parterna, går i en riktning så att förverkligande av förändringsarbeten kan genomföras i praktiskt arbete.

Anläggningsforums utvecklingsarbete drivs i huvudsak som gemensamma projekt med representation från samtliga parter och ska efter implementering av föreslagna lösningar bidra till

- en attraktiv och säker anläggningsbransch,
- kostnadseffektiv infrastruktur och
- hållbart byggande och förvaltning.

Årligen överenskommer parterna om en Verksamhetsplan, som utgör prioriteringen av aktiviteter. Parterna förbinder sig att säkerställa tillsättande av engagerad bemanning, som svarar upp mot Verksamhetsplanens behov. Parterna ser att ett viktigt och resurskrävande moment i samverkans-

arbetet, vid sidan av utveckling av arbetsmetoder och verktyg, är att realisera effekten av rekommenderade lösningar i parternas processer och arbetssätt. Inom ramen för Anläggningsforum läggs därför stort fokus på förankring och dialog. Målsättningen är att genom planerade aktiviteter stödja förändringsprocessens olika mognadsnivåer så att en förflyttning mot förändrade attityder och beteenden kan uppnås.

3. Nationellt Anläggningsforum

Nationellt Anläggningsforum genomförs en gång per år i november. Trafikverkets Generaldirektör inbjuder till detta diskussionsforum för frågor av särskild aktualitet och stor betydelse för Anläggningsbranschen. Inbjudna är Verkställande direktörer/Sverigechefer för Trafikverkets största leverantörer samt Verkställande Direktörer för branschorganisationerna Sveriges Byggindustrier, STD-företagen och Maskinentreprenörerna. Från Trafikverkets sida deltar förutom Generaldirektören, Verksamhetsområdescheferna, Chefen för Inköp & Logistik och Chefsjuristen.

4. Regionala Anläggningsforum

Regionala Anläggningsforum genomförs två gånger per år i Stockholm, Göteborg, Malmö, Gävle och Luleå. Trafikverkets respektive Distriktschef för Investering, inbjuder ledande regionala företrädarna för de största leverantörer och Anläggningsbranschens Branschorganisationer att föra en dialog kring centrala frågor för utvecklingen av anläggningsbranschen.

5. Regionala Anläggningsdagar

Regionala Anläggningsdagar genomförs en gång per år i Stockholm, Göteborg, Malmö, Gävle och Luleå. Syftet med dessa dagar är att föra ut de resultat och beslut som tagits i Anläggningsforum. Inbjudan till dessa dagar görs som öppen inbjudan där alla aktörer i Anläggningsbranschen inbjuds att delta. Representanter från Styrgruppen och Beredningsgruppen är delaktiga att föra ut resultaten och vara ambassadörer för ett stort engagemang i Anläggningsforum.

6. Styrgrupp

Styrgruppen möts vid fem tillfällen per år och beslutar i frågor som Beredningsgruppen analyserat, bearbetat och förberett för beslut. Respektive styrgruppsmedlem ska innan mötet ha förberett sig för att föra talan för den part som denne företräder. Respektive styrgruppsmedlem svarar för att hantera spridning och omhändertaganden av fattade beslut eller inriktningar inom den parts verksamhet som denne företräder. Styrgruppens medlemmar ansvarar också för att tillse att beslutade projektgrupper blir bemannade med erforderlig bemanning från den part som styrgruppsmedlemmen företräder.

Deltagare i Styrgrupp framgår av bilaga 1.

7. Beredningsgrupp

Beredningsgrupp sammankallas till nio möten per år. Beredningsgruppen ska analysera, bearbeta och förbereda frågor för beslut av Styrgruppen. Vidare ska Beredningsgruppen bereda innehåll av Regionala Anläggningsdagar och finnas representerade vid dessa dagar. Deltagarna i Beredningsgruppen förbinder sig att inför varje möte bereda frågor, upptagna på agendan, så att denne kan representera sin part. Beredningsgruppen bereder vilka aktiviteter som genomförs inom ramen för

samarbetet, som sedan beslutas av Styrgruppen. I de fall föreslagna aktiviteter innefattar en Projektgrupp ska Beredningsgruppen också föreslå en bemanning för Styrgruppen att ta ställning till.

Beredningsgruppen kan även utgöra remissinstans för Trafikverkets inköpsdokument samt kravdokument som används i kontrakt med entreprenörer och konsulter.

Deltagare i Beredningsgrupp framgår av Bilaga 1.

8. Sekretariat

Sekretariatet består av särskilt utsedda personer från respektive organisation för att hantera det löpande arbetet för att forma en bas och förutsättningar för samverkan. Sekretariatet håller gemensamma möten ca två gånger per månad. Sekretariatet ansvarar för beredning av agenda och övrigt material inför övriga möten i samarbetet samt utsändandet av detsamma. Sekretariatet svarar också för att följa upp och motta rapporter från, av Styrgruppen beslutade, arbetsgrupper.

Sekretariatet ansvarar även för planering, genomförande och uppföljning av alla publika arrangemang, som Nationellt Anläggningsforum, Regionala Anläggningsdagar och Kick-off.

Temaledarna har ansvar för att rapportera till Sekretariatet om det är något som inte fungerar i projekten och att detta sedan rapporteras till Styrgruppen.

Deltagare i sekretariatet framgår av Bilaga 1.

9. Arbetssätt projekt och omhändertagande av projektresultat

- Det huvudsakliga arbetet bedrivs i projektform med representanter från alla tre parterna, men kan i vissa fall utföras såsom enmansuppdrag.
- Anläggningsforums projektgrupper skall vara sammansatta så att de borgar för en god kvalitet av projektresultatet. Därutöver ska företrädesvis Beredningsgruppen säkra leveranskvaliteten. För att Anläggningsforum ska få till sig en bredare syn från branschens företag och myndigheter kan ett bredare remissförfarande ske vid speciella tillfällen, som föreslås av projektgrupperna och som beslutas av Beredningsgruppens ordförande.
- Produkter som tas fram av Anläggningsforum utgörs av:
 - Programspecifikation
 - Temaspecifikationer
 - Projektspecifikationer
 - Projektresultat, inkluderande rekommendation till styrgruppsbeslut.
- Ett beslutat remissförfarande administreras av Anläggningsforums sekretariat och påbörjas efter att beslut tagits av Beredningsgruppens ordförande. I normalfallet remissas projektresultat till parter ingående i Anläggningsforum. Remiss kan även gå till andra branschorganisationer och myndigheter, som kan vara berörda av projektresultatet. Beslut om remissinstanser tas av Beredningsgruppen.
- Remisstiden ska vara väl tilltagen, minst fyra veckor. Respektive remissinstans ansvarar för sammanställning av remissvar från respektive verksamhet och dess medlemmar/organisationer.
- Remissvar ställs till Anläggningsforums sekretariat inom utsatt tid. I det fall mer tid önskas ska Anläggningsforum sekretariat informeras om detta inom en vecka från det att remiss

distribuerats. Anläggningsforums sekretariat översänder samlade remissvaren till projektet, som värderar och inarbetar svaren i rapporten.

- Projekten redovisar hanteringen av remissvaren för Sekretariatet, som avgör ifall den nya versionen skall föredras i Beredningsgruppen inför slutligt beslut i Styrgruppen. Efter beslut vidtar kommunikation.
- Projektgruppernas resultat sänds till Sekretariatet enligt överenskommelse i projektspecifikation för varje startat arbete. Temaledarna ansvarar för att rapportera framdrift i respektive startat projekt inom temaområdet till sekretariatet. Frekvens på rapporter bestäms i samråd mellan Sekretariat och temaledaren i samband med projektstart.
- Resultaten från Anläggningsforums arbete publiceras i minnesanteckningar, rapporter och rekommendationer, vilka går att ta del av på Anläggningsforums hemsida.
- Rekommendationerna är ett underlag till de tre parterna att beslutade åtgärder implementeras i den egna organisationen, men kan också komma att rendera i nya delprojekt.
- Presentation av utvalda projektresultat sker vid de Regionalt Anläggningsforum.
- Uppföljning av framdrift och leverans av rekommendationerna görs av Sekretariatet i Q3 och redovisas i leveransplanen.

10. Aktiviteter 2017

Beslutade publika aktiviteter att genomföras under 2017 utgörs av följande:

- Nationellt Anläggningsforum genomförs 14 november.
- Regionala Anläggningsdagar genomförs på fem orter: 16 mars i Göteborg, 21 mars i Malmö, 22 mars i Stockholm, 29 mars i Luleå och 5 april i Gävle.
- Regionala Anläggningsforum genomförs i januari och september i Stockholm, Göteborg, Malmö, Gävle och Luleå.
- Kick-off inför Regionala Anläggningsdagar genomförs den 17 februari. Till detta möte kallas deltagare i Styrgrupp och Beredningsgrupp, sammankallande för Regionala Anläggningsforum (Trafikverkets distriktschefer) och särskilt inbjudna anläggningschefer.
- Arbetet i projekten drivs inom sex Temaområden:
 - Innovation
 - Produktivitet
 - Arbetsmiljö
 - Klimat och Miljö
 - Social hållbarhet
 - Kompetensutveckling

Innovation

Den framtagna Temaspecifikation beslutas i Styrgruppen i feb 2017 och innehåller förslag på två projekt som prioriteras under 2017. I Temaspecifikationen beskrivs även relevanta forsknings- och utvecklingsprojekt, som pågår i olika större strategiska inriktningsprogram och hur dessa omhändertar frågor kring innovation. Dessa projekt är:

- Alternativa utföranden
 - Skapa förutsättningar för alternativa utföranden (sidoanbud) från ax till limpa (möjlighet, incitament, utvärdering) för både konsultuppdrag och entreprenader
- Tidig dialog

- Utveckla former för tidig marknadsdialog (dialogmöten i grupp och enskilda möten, RFI, remiss av utkast till FU etc.) för att tillsammans i tidigt skede skapa goda förutsättningar för utveckling/innovation i Trafikverkets upphandlingar/projekt

Temaledare är Erika Hedgren, Trafikverket.

Produktivitet

Temaområde Produktivitet beskrivs i "Rapport Branschsamarbete Trafikverket- Sveriges Byggindustrier, BI; Kostnadsdrivande krav i upphandlad verksamhet" daterad 2014-04-10. Denna rapport utgör temaspecifikationen för detta område.

Avsikten är att under 2017 slutföra pågående delprojekt, som ännu inte slutrapporterats samt starta två nya delprojekt. De projekt som kommer att genomföras under 2017 är:

- Praxis för avsteg från AB04, ABT06 och ABK09
- Utbildning i beskrivningsmallar för totalentreprenader
- Tidplaner med verifierade ledtider
- Minimering av riskkostnader för entreprenader
- Minimering av riskkostnader för projekteringsuppdrag
- Vitesmodeller
- Fältgeoteknik

Temaledare är Bo Kednert, BI

Arbetsmiljö

Arbetet inleds med att utse en temaledare, som tillsammans med deltagare från parterna, tar fram en temaspecifikation med förslag på tre projekt som prioriteras under 2017. Dessa projekt är Arbeta i trafikerad miljö, Systematiskt arbetsmiljöarbete och Arbetsmiljö i BIM. Temaspecifikationen ska levereras under Q2-2017.

Temaledare är Vakant

Klimat och Miljö

Temaområdet Klimat och Miljö kan bli den centrala konstellation, som nu saknas för att underlätta framdriften och effekten av olika initiativ och pågående satsningar. Temagruppen kan inventera pågående projekt/satsningar och kommer utgöra ett bra forum för att diskutera klimatkrav, sätt att beräkna, följa upp och deklarerat växthusgaser. Målet är att nå en effektiv och aktiv styrning i bygg- och anläggningsprojekt, som bidrar till Sveriges ambition med att vara ett av de första fossilfria välfärdslanderna i världen.

Den framtagna Temaspecifikation beslutas i Styrgruppen i feb 2017 och innehåller förslag till projekt som prioriteras under 2017:

- Långsiktiga strategier för hållbar utveckling – vart ska vi nå, var är vi nu?
- Upphandlingskrav för minskade CO2-utsläpp, "klimatkrav"
- Effektiv och aktiv styrning i bygg- och anläggningsprojekt

Temaledare är Åsa Lindgren, Trafikverket.

Social Hållbarhet

Den framtagna Temaspecifikation beslutas i Styrgruppen i feb 2017 och innehåller förslag på projekt som prioriteras under 2017. Det övergripande syftet är att ta första och branschgemensamma steg mot en gemensam tolkning av, och riktlinjer inom social hållbarhet. Detta nås genom ett antal mål där svar söks genom en bred intressentdialog (myndigheter, företag och organisationer):

- Hur ser en gemensam vision ut för social hållbarhet?
- Vilka indikatorer och mål finns? Vilka behöver utvecklas?
- Vilka skeden inkluderas i en infrastrukturutveckling som i hög grad uppmärksammar social hållbarhet?
- Vilka värden skapas genom en ökad social hållbarhet?
- Vilket ansvar (egenansvar) har olika aktörer och aktörsgrupper för att säkerställa [främja] social hållbarhet?

Temagruppen har även som mål att söka finansiering för att studera särskilda frågor. Detta då det finns stora skillnader i tolkningen både begreppet social hållbarhet och olika frågor därunder.

Temaledare är Peter Stigson, COWI

Kompetensutveckling

Arbetet inleds med att ta fram en temaspecifikation med förslag på 3-4 projekt som prioriteras under 2017. Temaspecifikationen ska levereras under Q2-2017.

Temaledare är Vakant

11. Uppföljning och Implementeringsaktiviteter

Genomförda och avslutade projekt finns främst inom temaområde Produktivitet, Arbetsmiljö och Innovation. Uppföljningsaktiviteter och implementeringsaktiviteter koncentreras därför till dessa områden.

Produktivitet

För tre slutförda projekt genomförs aktiviteter för att göra projektrapporterna kända hos respektive part samt uppföljning görs avseende effekter av åtgärdsförslag i rapporterna.

De slutförda projekten är:

- Utveckling av leveransk kontroll och kvalitetssäkring i form av "second opinion"
- Tidsplanering, Kostnadsdrivande krav i upphandlad verksamhet
- Åtgärdsprogram för att höja leverans kvaliteten i projekteringsuppdrag

Till Styrgruppsmötet i februari redogör varje part för sina planerade aktiviteter för spridning av kännedom om dessa rapporter samt synpunkter på föreslagna rekommendationer. Vid Regionala Anläggningsdagar redovisas de planerade aktiviteterna samt de åtgärder som gemensamt överenskommits om att genomföras avseende dessa projekt.

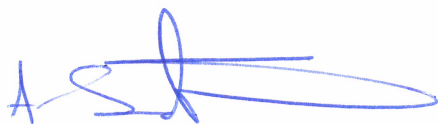
Arbetsmiljö

I Temaområde Arbetsmiljö har 16 delprojekt genomförts och redovisats i en rapport i februari 2017. Under Q2 tas beslut om hur resultaten bör implementeras i respektive organisation.

Innovation

Samverkan enligt basmodell har definierats av Trafikverket och tillämpas sedan 2015 i nystartade kontrakt. En uppföljning av hur tillämpning av detta uppfattats genomförs i form av en enkät till parterna i projekt upphandlade med tillämpning av Samverkan BAS. Enkätfrågor utarbetas i gemensam projektgrupp. Ansvarig för uppföljningen är Göran Domås, Trafikverket.

Stockholm 2017-02-15 /04-25

Ali Sadeghi, ordf. Styrgrupp